

Womhaj Bóh!

Cyklo 37.
10. sept.

Lětnik 3.
1893.

Sěrbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihičishezerni w Budyschinje a šu tam dostać ša šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 mp.

15. njedzela po šwj. Trojizy.

Mat. 6, 33: „Pytajće najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć, dha budže wam to wschitko pschidate.“

Bože kralestwo je prawdosć, měr a radosć w šwjatym Duchu. Šchtóž je w měrje šo pschepodał kralej tuteho kralestwa, lubemu Anjesej Jesušeji, je dostał wot njeho tu prawdosć, kotraž psched Bohom płaczi, měr Boži, kiž je wyschšchi hacž wschitkón rosom, a radosć š Bohom šjedno-čzuje wutrobny. Bože džěcžo je wón a herba wěczneho žiwjenja. Kak wulke kubła šu to! Njedyrbjało to šame wuhnacž, wošlabnyčž a šlamacž wschitke starosće teho žiwjenja, kotrež šo štyšknijwe prascheja: Šchto budžemy jěsć? Šchto budžemy pičž? Šchto budžemy šo wobletacž? W pinzach móže šo woda š tym wotštroniečž, šo šo ryje hlubšcha jama, kotraž wodu do šebje wošnje a wotwjedže. Šawěrnje, šemškim starosćam móže šo woda wotryčž, hdyž myšle teje wutrobny šo na nowu šchěžežku dadža čzahnyčž, šo pytaja najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć. Š tym šłowom šo nam tón pucž pokaže, po kotrymž móžemy starosće wotbnyčž. Njeje drje žadny pucž ša tych ludži, kiž njechadža šo pschemeniečž a šo wobroczičž, šo bychu šbóžnosć dostali; čzi pač woštanu tež hacž š pošlednjemu šdychnječžku w šwójich šemškich starosćach; ale je pucž ša tych, kiž widža daloki rosdžěl bjes prawdosću, šwjatym dokonjenjom teho Anjese a šwójim šamšnym šlabym šhodženjom ša nim a čzedža tola do přědka ša nim a jemu napschecziwo. Džěcžaze starosće šapomnimy, hdyž pschińdu mužowe starosće. A jašo tež te budža do šady

šupiečž, hdyž wotzueži šchěšćijanška starosć we wutrobje, ta starosć, kak budže čłowjek šbóžny, kak prawy. Potom šhubja šo wěšće tele hubjene šemške starosće, wo pjenješy, wo čzešć, wo wješela, a tež te čzeššche starosće wěrneje nusy šo polóžeja, hdyž najprjedy pytamy Bože kralestwo a jeho prawdosć.

Niz jeno wasche starosće budža wam potom přecž wšate, praji tón Anješ, ale wschitko budže wam pschidate, nijenujzy wscho, šchtož je trjeba š semštemu žiwjenju. Niz, kaž w španju budže wam pschidate, ale tak šo pschidawaja žně po prózy wušnywa rólnikej. Pschetož š pytanju Božeho kralestwa šlušcha tež to — a to njeje pošlednje — šo my teho Anjese a šamšneho šwědomnja dla šwěru a pilnje džělamy. Šchtóž pač je pobožny a pilny, namaka wěšće šwoju mšdu. Je to wěrno? Je to pschězo wěrno? Wo- pokaž jo! by šchto napschecziwicz mohl. Wón by mohl dale prajicž: šwjatemu šawolej na pschiklad je pschi jeho pytanju Božeho kralestwa wjele hloda, nahoty, štracha pschidate — kak je šo šesušowe šlubjenje pola njeho dopjelnišo? My wotmolwimy: je wěrno, šo je šo japoschtolej we wěštych čzapach tak šchto. Ale tež to bē dobre, dokelž móžesche pschi tym pošacž, kak šchěšćijan, kiž je w tym Anješu bohaty a šylny, woboje šamóže: bohaty a šhudy bnyčž, došć mēčž a nusu čžerpicž. A hdy by wón abo drubi jeho šobujaposchtołow hacž š martraškej šmjerczi na nusu škoržil? Šchtóž we měrje pošnaje krašnosć teho Anjese a jeho kralestwa, šchtož je derje š jeho prawdosću wobštarany, tón njedwěluje na tym šlubjenju: to wschitko budže wam pschidate.

Tak je možno starosze wotbuz, i najmniejsza, hdyz to na nas dawaja, jich knjes a mischtr bycz, mesto jich wotroczi. Starosze wotbuz! Haj wschaf, febi jich wjele mykli, hdy bych bogaty byl abo stromy. Ale jich Boh je mamon a woni sapomnja, so najwjetsze bogatstwo niczo njepomha, jeli so je wutroba khuda, a so najlepsza stromosze niczo hodka njeje, jeli duscha khora. Tola je werno: bogaty a stromy dyrbiich bycz, jeli chzesch bjes staroszewo zimy bycz — i pienjesami abo bjes pienjes tola bogaty w Bosh, stromy abo khory tola stromy w mozy Knjesowej, so pytasch Boze kralestwo a jeho prawdosze. Samjen.

Bozhi Bozi.

(Stonczenje.)

Moriz wjeczor posdze domoj pschindze. Jako jeho Hana stupacz klyshesche, besche jej, taz by won srudnu powjesze pschinest a ta mykl bu jej westosze, jako jeho woblicze wuhlada. Wona so i wulkej prazu wobknjezi, so so swojeho muza hnydom nieprashesche, pschetoz wona so bojesche, so mohi so won hischcze bole roshnewacz.

"No, Hana", Moriz po khwilzy praji, "my kmu wschitzy wozmjo i dzela pscheczeni. Knjes praji, so febi won wot swojich poddanych niczo pschikafacz njeda, so radicho kam pschestanje w fabrizy dzelacz dacz."

"Shto pak budze netk?" prashesche so Hana.

"D, to zana nusa njebudze!" Moriz hordy sawola. "Tajki dzelacz, kajli ja kmu, wschudzom sakuzbu namaka!" —

Ale runjez besche Moriz jara dobry a wuschitny dzelacz, runjez tez na drugi dzen hnydom dzesche febi nowe dzelo pytacz, won so tola pschipozdnu a wjeczor wroczi bjes teho, so by zaneho dzela namaka. Tez pschichodne dny be wscha jeho praza podarmo. Eso sdasche, taz bychu febi wschitzy wobkedzerjo fabrikow bjes sobu klowo dali, so njechadza tamnych wozmjoch dzelaczjow do dzela wsacz. Pschi tym so Morizowa hordosze po czasu shubi, ale czim bole so hnewasche. Won by na wschitlich kwarik, kotiz mejachu wjazy hacz won a Hana so bojesche, so mohi wopravdze netajku stosze wuwjesze. Pjenjes, kotrez beschtaj febi nalutowaloj, bu tydzen a mjenje. Wotka wschaf mejesche male samozenje, ale Moriz besche pschezo hischcze pschegara hordy, so by ju, kotruz besche se swojich durjom wupofasaf, wo pomoz prosyl.

Duz jedyn dzen i Czesteje wot jeneho tych wuhnatych dzelaczjow list dondze. Won pisasche, so je dzelo namaka a so dyrbi tam Moriz tez pschincz.

"Hurra!" sawola Moriz, "moi pordzemoj do Kusiga!"

"A nasche wozy?" prashesche so Hana i wobmyhlenjom.

"Te sobu wozmjemoj!" besche wotmolwjenje.

Ton kroc pa Hana doby, a wonaj wobsamknyschtaj, so dyrbi Moriz najprjedy tam kam dojecz a febi wschitko wobhladacz a so potom Hana i Marku, jeli so Moriz tam dzelo namaka, sa nim pschindze.

Duz Moriz wotjedze a borsy pisasche, so je tam wschitko jara duschne. Czesti fabrikanta wschaf besche jeho sa nisku msdu do dzela wsaf, ale w pschichodze dyrbjesche msda rosze. Fabrika besche netre hodziny wot Kusiga a Moriz besche w bliskej wshy wobhdjenje namaka.

Prjedy hacz Hana wotjedze, dzesche k swojej maczeri. Wona jej saho swoju wutrobu wushpa a macz i wulkej radoszeu posna, taz besche dzowzy wera narosila a taz besche so jejna wutroba wobtwjerdzila.

"Czesti i merom", praji wotka luboszewo, "ton Knjes dze i tobu, twoja macz jow wostanje a sa tebe prosy. Njeboj so, ty twoj wotzny kraj njewopuszczischi se samowolu, ale dokelz je twoja pschikluschnosze. A Boza kmilnosze tez hischcze twojeho muzowu wutrobu namaka. Tego dla dower so!"

Bozhlnjena psches maczerne klowa Hana wotjedze. W Kusigu czakasche Moriz na zonu a dzecz a besche pscheczelnischi hacz hdy pscheczimo Hanje.

Netko so nowe ziwjenje sapocza. Wschitko besche tam zufe a njeswuczene, kheze, lud se swojej njesroschmyliwej reczu a zupotnymi waschnjami. A temu Hanje pschi wschem lutowanju pienjes njedobahachu. Najhorsche pak besche, so besche ewangelska zrteji tji hodziny daloko a so mozesche tam Hana poredko doncz. Duz so jej sastyka a wona widzesche, so so tez Morizej styschze.

A temu nowa nusa do domu pschindze. Tez do czesteje wshy be khorosze distheritis pschischa. Lekar daloko hndlesche a Hana radzesche a pomhasche a troschtowasche, schtoz mozesche.

Jedyn dzen Marka storzesche, so ju schija boli. Wona so lehny. Borsy so pokasa, so ma zalostnu khorosze. Jako Moriz i dzela domoj pschindze, mejesche Marka wulku hezu. Tsi hodziny daloko dyrbjesche po lekarja, we wulkej staroszei, hacz tez swoje dzecz so domoj wrocziwschi hischcze zive namaka. Duz jaczu won, so nihdze pomoz pytacz a namacaz njemoze — so wschitko jeho wopuszczji, i czimz by hewaf swoju wutrobu smerowaf. Shto pomhaischtej jemu moz a mudrosze, na kotrejz besche febi pschezo neschto wjedzaf? A i wotkal pschindze wobskorzazy hlof w jeho wutrobje, kotryz najprjedy czischi a potom pschezo wotfischu jemu pschimo: "Hdyz to dzecz, radosze mojeju woczow, klonczne kweiko mojejo doma a ziwjenja, wumrje, je to moja wina! Hdy bych ja domach wostaf, hdy njebych so samowolnje taz do hubjenskich wobstejnoscow pschinjest, njeby khorosze pschischa abo bychmy i najmniejsza hnydom lekarstu pomoz meli." Tazte mykle dzechu Morizej njemerne psches jeho duschu; styskosze bu wjetscha a won pschezo bole khwatasche. Stoncznje besche tam doschol. Lekar besche hotomy pschincz a Morizej so skladnosze posticzi, so i nim wjesze. Jako tam dojedschtaj, namakaschtaj Marku stonajo se so porjazymaj lizomaj w lozu lezo. Lekar so sa wschem prashesche a febi khoru wobhladamischi, i khutnym wobliczom praji: "Sa zaneje nadzije nimam; czlowiska pomoz tu posdze pschindze; krej je hjo sajedojszena." Na jeho hlofu be klyschecz, so bolosze starscheju sobu czujesche.

Moriz taz stamany na stol padze. Won niczo wjazy wotym njehtyschesche, schtoz lekar dale praji, won tez niczo njeshoni, jako won saho wotjedze, woczji njewotwobrocziwschi hladasche na lubowane dzecz a jemu bu jasne, so dyrbi jo dacz.

Duz Marka swojej woczji woczini. "Nanko", wona dybaka schepasche, "nanko, ja du k lubemu Bohu!"

"D, moje lube dzecz, wostan pola mje", zaloszesche won.

"Njepstafaj!" prashesche dzecz, "ja du k Bohu lubemu Knjesej, to je tola rjenje!" S ruczkomaj majtasche nana. "Ty tam tola tez pschindzesch, nej werno, luby nana?"

Moriz klowezka prajicz njemozesche, duz mrjazza se styschniwej njesczerpliwoszeu so saho prashesche a stoncznje won hnuty wotmolwi: "Haj, Marka, ja tam tez pschindu, hdyz budze mje Boh luby Knjes mec z chyzcz."

"Boh luby Knjes je dobry, niz werno, maczerka?" prashesche so dzecz.

"Haj, moja luba, jara dobry a pola njeho so wschitzy saho wobhladamy", wotmolwi Hana.

S koczdej ruczku dzetzesche jenu ruku starscheju, na jejnymaj woczkomaj besche widzech, so wona neschto widzesche, schtoz wonaj njewidzeschtaj. Wotom pomaku woczzy jaczini, hischcze hluboko wodynny — a wona besche wushyla.

Njemozna wez je, sadwelowanje wopifacz, kotrez na Moriza pschindze, jako posna, so je jeho Marka wopravdze morma. Netko mozesche Hana pschi wschej swojej srudobje zyku moz swojeje lubosze a wery pruhowacz. Morme dzecz pak besche jej najlepsza pomoz, pschetoz to kshubjenje, kotrez besche Moriz w poslednej hodziny Marzy dal, jeho samowolu a twjerdu mykl stama, — won chyzsche rady wericz. Shtoz pak chze wericz, ton tez wericz nawufnje, pschetoz wera niczo druge njeje, khiba swolnive poddacz temu Knjesej.

Taz kwitasche pomaku ranje w Morizowej duschi a so dopelni, so bu Marka mrejo poselnicza Boza, sa kajuz be swojimaj starschimaj data. S czestich bedzenjom Moriz jako nowy czlowjek wuidze.

"Hana", praji won jedyn dzen k swojej zonie; "mi so tu dlje wostacz njecha, ja chzu saho domoj a wschitlich, kotrymz kmu njeprawo czinit, wo wodaczje prosy. Sa so boju, so mi hewaf Boh tez njewoda."

Nowe klonczko radosze w Haninej duschi sesthadza, pschetoz netko wona wjedzesche, so besche jeiny muž wopravdze na dobrym puczju.

Moriz rano sahe do swojeje stareje domisny wotjedze. Wjeczor posdze so saho wroczi, saczucze mera so jemu i woblicza kweczesche.

"Hana", praji won, "taz bechu wschitzy pscheczimo mi tajzy duschni! Pschede wschem mam tebi wot twojeje maczerje wjele dobreho prajicz, — wona doczafacz njemoze, so tam saho pschindze."

džemoj. Haj, Hana, mój tam sašo pónđzemoj, ja šym pola mo-
jeho stareho knjeja pobyl, a wón chze mje sašo do šwojeje fabrike
wšacz."

Hana pľakajo šwojeho muža wołoko schije wša.

"A duchowny da tebi tež wjele dobrego prajicz", Moriz dale
rěčješe.

"Što, pola teho šy tež pobyl?" Hana wješela sawoła.

"To šo wě, to tola dyrbjach", Moriz kuf hańbicziwy wot-
moltwi, "ja běch šo tola njeprawje pšecziwo njemu jadzeržak.
Ale nětko je wšitko sašo dobre. Ženo šo by to naša Marka
doczakała."

"Wona šo w njebješach nad tym šwješeli", troschtowaše
Hana.

Potom pak džěše won t rowej šwojeho lubuščta a pľakawe
horze šylšy. Ale bóršy bu jej jašne, šo je Marka wot Boha
póšłana byla, šo by woheju staršeju na pucz t njebješam po-
kašaka.

Moriz a Hana šo sašo do stareje domišny wróczištaj,
kotraž pak bu jimaj noma pšes to nowe žiwjenje, kotraž nět
wjedžeshtaj. Šako pak jimaj Bóh ša šarunanje ša to přenje džěčo
hiščeže tšiwobradzi, bu jeju radosć dospoľna. Wonaj w nich
džěči Bože widžeshtaj, kotrymž mějeshtaj pucz t njebješam po-
kašacz, a tež wšitke tšiw kłodža po Bóžich puczach.

Štož pak šo nad tym pšcheměnjem najbóle šwješeli, běše
stara wowka, kotraž we wšech czašach šrudoby mustala njebě, ša
šbóžnosć šwojeju džěči prošycz.

Ješuš a cžlowjekoj.

I.

Ješušowa móž nad cžlowjekami.

2. Džiwne šwědczenje wo Ješušu.

Bje wšitkimi šwědczenjemi, kotraž šu šo hdy we wšitkich
czašach wo Ješušu wuprajite, je drje to najšpodžiwniše, kotraž
Jan. 7, 46 čitamy: "Nihdy žadny cžlowjek njeje tak rěčak, jako
tuton cžlowjek." Što je to prajit? Haj, što? To džě je
runje to najšpodžiwniše teho špodžiwneho šłowa, šo je rěčane
wot wotrocžtow wšichich měšnikow, wot tych mužow, kotřiz
běchu t frutej pšchitajnu póšłani, Ješuša šajecz a pšchijesć.
Tuczi mužoj, kotřiz šo t temu trjebacz dachu, wěšče najšubosnišči
njeběchu. Woni šebi wo tym šbóžniku nicžo dobre njemyšlachu.
Wies dwěla běchu jim najšrošniše wěžy wo Ješušu prajili! A
wot teje myšle běchu šo šaklepicz dali; — tak móže našczuwanje
cžlowštu myšl wobknežicz. Woni běchu šebi tajke šłowa
wot wšichich měšnikow šlyšcho prajili: tuczi "wyšokodostojni
knježa", kotřiz jim Ješuša tajkeho wopřachu, dyrbjaj to wjedžecz.
Woni džě běchu jich duchowni wóžerjo, Ješuš pak běše cžěšlowy
šym t Galilejskeje. — A temu pšchindže, šo mějesche ša tych wotrocž-
tow wulku wažnosć, Ješuša šajecz. Dokoňajachu-li to, běchu šebi
šhwalby a rjaneje šaklužby wěšči; njedokojachu-li pak to, mějachu
wulke porokowanje šlyšecz.

A tola šo tón džiw šta. Šako woni temu šbóžnišej napšče-
cziwo šupichu, běchu kaž wobkušłani pod šaczisčezom jeho dostoj-
neje paršchony; — woni šastróženi štejachu, kaž bychu šabyli, cžeho
dla běchu póšłani. Šdyž woni šwojim wyšokim knježim powje-
dachu, šo "nihdy žadny cžlowjek tak rěčak njeje, jako tuton", woni
t přenja wobšwědcžichu, što bě to bylo, štož bě jich šatrašćilo.
Ale hdyž to šwědczenje t tajkej wurasnosću t jich huuteje wutrobhy
šo wudobudže, woni t druha tež wěrnosć wuprajichu, kotraž běše
wjele wjetšcha, hač šebi tuczi jednori ludžo myšlachu. Woni,
kotřiz wo historiji cžlowjestwa nimale nicžo njerošymjachu, šwěrichu
šebi tole prajicz, šo nihdy žadny cžlowjek tak rěčak njeje, jako
Ješuš. Woni šebi myšlachu, šo by, hdy by hinaš bylo, to žyly
šwět wjedžecz dyrbjak, šo bychu tež woni to wjedžecz dyrbjeli. A
woni maja pošnje prawo. Šwědczenje wotrocžtow je wažne
šłowo t rta wšchědných ludži. Šo Ješušowe šłowa tajki pšče-
winjazy šaczisčez na tute wutrobhy šczinichu, je jenož wuškadowacz
t teje majestosće a krašnosće jeho žyšeje paršchony, kotraž šo
w tych šłowach šjewi.

Štož pak šu czi wotrocžy wšichšewe rady wuprajili, njeje
nicžo druge, šhiba to, štož šu hač dotal wšitzy šwěrní šchesczi-
jenjo na Ješušowy wobras hladajo našonili a Bóh daj, šo bychu
to tež wšitzy cžitarjo tutchy šopjentow našonili. Šako čyžšche
jich wjele wuczobnikow teho šbóžnika wopušczicz, šo wón
japošćotow woprašča: "Chze tež wy přecz hicz?" A što

wotwotwachu woni? "Knježe, t komu pónđzemy? Ty maš šłowa
wěčneho žiwjenja." Tež jim běše w rěčenju a cžinjenju teho
šbóžnika hiščeže wšchelate cžemne. Ale nad tym šo nještorfo-
wachu. Wón běše jich wutrobhy dohnył a duž šo jemu podachu
na dobru nadžiju. — Tak pošajuje šo nam nad wuczobnikami ta-
šama móž Ješušoweje paršchony, kaž nad wotrocžtami wšichich
měšnikow.

Nimale 1900 lět je šo wot teho czaša minylo. Wone
pšchindžechu druge czašy a nastachu druge wašnja. Našlady a
myšle wo žiwjenju — tak husto šo pšcheměnichu? Ale wěčnje ta
šama wostanje džiwna móž paršchony a šłowow Ješušowych. To
dopošacz, wulkeho wuczeneho roškadowanja trjeba njeje. Ša
móž je ta šama nad jednorym wejakom, kaž nad pošnym maršallom,
ta šama nad najšhudšim roboczanom tak derje, kaž nad wučje-
nym profesorom. Woni wšitzy — hdyž je šłób po prawdosći
w nich wotuczil, šaczuja to šame, štož czi wotrocžy wšichich
měšnikow šaczuchu.

(Pštraczowanje.)

Šwječene budž twoje mjeno!

"Šwječene budž twoje mjeno!"

Ješuš wučzi: "Modl šo tak!"

Žyžy tak prošča t jenož.

Šak šo móže štacz nětš pak,

Šo šo bješ šobu tak hidža,

Šiz we jenej wěrye šu,

A hdyž druhich nusu widža,

A pomozy jim njepšchindu.

Prošča w Ješušowym mjenje,

Toła jeho šapreja;

Njekhodža tu ša nim ženje,

A ške šymo roššyja.

W šawisći a dwělu kłodža,

W bješbóžnosći, njewěri,

Š wušmězami šo tu wodža; —

Bobožny šo wušměšči.

Ješušo! ach pój t nam sašo!

Pšchindž do šwěta hrěšneho!

Wobnow njewěrjazyč sašo,

Šo cze maja lubeho!

Twoja lubosć wšchaf šo hori

A wšitkim hrěšnym cžlowjekam.

Nječ nam wěru, lubosć štwori

Šako šprawnym šchescžjanam!

Šymne wutrobhy njech widža,

Šakfu móž twój šchiz nam da!

Nječ jón šakłudženi hidža,

Ješuš móž nam podawa.

Ješu, pomhaj ty šam jeno

Dobre šymjo roššywacz,

Šo wšchē kraje twojom' mjenu

Šhwalbu budža šaspewacz.

E. S.

Rošhlad w našim czašu.

Šhěžor je šo t šhěžortu do Šheinskeje provincy podaš a je
tam t wulkej radosću wot wšchěch šwojich poddanow powitany.
Tele dny pšchewywa wón w Měžu a w Štrašburgu a šo wot
tam do Šarlsruhi poda. W Měžu džěšche šhěžor t měšczanosczi,
šo štej Měž a jeho wójšto rózny kamjen ša němštu wojerštu móž,
t temu pošajeny, mēr němšeho wóžneho kraja, haj žyšeje Šurophy,
kotrehož šdžerjenje je jeho fruta wola, šakitacz.

Pšchod krotkim czašom šu w Šielu dweju Šranzowšow šajeli,
kotraž běšhtaj do Šielskeho pšchitawa t jendželškej šódžu "Šnšekt"
pšchijeloj. Wonaj štaj šebi našche wobtwjerdženja w Šilhelms-
havenu, na Šelgolandu a w Šielu wobhladašoj a šebi wot nich
ryšowanki wšakoj. Šacz štaj šranzowštaj špionaj, njeje hiščeže
wuczinjene.

Rošhorjenošć šranzowšćich džělacžerjow pšchecziwo jich italskim
towatšam šo hiščeže štužita njeje. W šlakach pola Šanča
šu šranzowšy džělacžerjo Štalšćich t džěla wuhnali, jim hrožo,

so kóžbeho saraža, kiž dobrowólne staly njewopuszczęzi. Italszy su so na to wotbalili. S tym so sšróblowski Franzosoj se žoltej khorhoju, na kotrejž bě smjertny nop wojnamjenjeny, do Marentskich a Perrinskich stálow čehnjechu a tam teho runja Italskich wuczěrichu. Dofelž so Italszy njespjećowachu, su so pukow sminuli.

Dobre stare a dobre nowe čašy.

Wot B. P.

„Ně, džěczi, ja pschi tym wošanu“, praji womka, šebi se šwojeje smjadkej smorsčženeje ruku šchědžime wlošy hladkujo, „niczo wjazy njeje, kajž běšče přjedy, stare dobre čašy wjazy njepšhínđu a nowe so mi njelubja. Šchto by mój njebohi muž prajił, hdyž by to wschitko doczakał; Bóh luby Rnješ derje wjedžešče, so šo wón sa te nowosčže njehodži, wón by šo pschējara hněwał, duž jeho radšcho domoj wša k wěcznemu mērej.“

„Nó, luba womka, taš slě, kaž ty jo čžinišch, drje tola njeje“, mój muž napschecžimo rěčžesche, „ja wschať tež runje šahorjena sa tón nowy čaš nješšym, ale wjele dobreho je nam nowy čaš tola pschinješt, to dyrbišch pschidacž. Ty džě šy mi psched krótkim žyle radoščžima powjedała, kaš šbožowna je našcha plókaža žona była, so šydomdžefacž lét stara šwoju rentu dostawa. Šsydomdžefacž lét stara byčž, i wotebjerazy mi mozami hišchže na plókanje šhodžić a šebi wschědný šhlěb šašlucžić, lóhka wěž njeje. A pomyšł šebi na murjerja R., kotryž poldra hodžiny wot jom bydli a dyrbi rano šašo k džěku na twarškim mēščže byčž a šebi jenož šwoju blesčku khoršija a šwój kusť šhlěba a polčža šobu pschinješe. Temu budže tež derje, so budže junu wotpoczowacž móž, hdyž šydomdžefacž lét w šwojich koščžach čžuje. — Njesa budž tež te polkadnyž k saměščženju sa khorosčž, wo nich w starým dobrým čašy rěčž njebě. Šdyž tehdom khorosčž do šhudeje šwójby pschínđu, dyrbjachu šo husto kóžo a šchaty rošpschēdacž, so móhli šekarja a šaptyku šapčacžić a so byču šo šožiwili, hdyž šastarar šwójby khorý ležesche. Kaš je to nětto žyle hinał! Ludžo budža derje hladani; tež hdyž su šašo i khorolóža stanýli, hišchže hriwnu na džěň dostawaja, doniž džefacž njemóža. Njeje to wulke žohnowanje noweho čašy? Njedyrbjašo šo prajić: wón je dobrý čaš?“

„Šaj, to ja pschidam“, wotmolwi womka, „wone šu dobre postajenja, pschi tyč šakonjach je Bóh luby Rnješ hłowy a wutrobny wódžik, psches nje je wjele nudy a hubjenštwy wotwobrocženeho. Ale kaš njedžakowni šu našchi šlužowni, hdyž dyrbja te pjenješt do polkadnyž pláčžić. Mó, hdyž na to pschínđu, domu powjedacž njemóžu. Našcha stara Liza běšče 36 lét pola naš, jako wumrje, Lina dwanacže, jako šo woženi, a Pěťr pjatnacže lét. Tajke něšchto šo wjazy njestawa, tajke pschiwišnosčže wjazy njenadenđžesč. Ššamo pjenješy, wyšoťu mišdu čžedža mēčž a pschi tym tola šebi niczo njenalutuja, wschitko na draštu wudawaju. Š dobrej radu jim ani blišto šupicž njekmēšch, woni čžedža šami šwój pucž hiečž, a tón džėja i wjetšcha bjes Boha. Šaj, stara Liza — tajkich wjazy njeje, a wona běšče tež žyle młoda, jako k nam pschicžezje. Kaš wona džěczi lubowasche, kaš šo wješelesche, hdyž listy wot nich pschínđžechu, jako běču wotrostke a wjazy w domje njeběču. To by wona w durjach štejo wostala, hdyž byčmy listy čžitali, a hdyž njeby na kónžu rěkał: Wjele dobreho tež Lisy, by ju to jara bolako. A Lina běšče tež tajka šwěrna džowka; bēda temu, kotryž by něšchto na kņezich prajił. Wona šo jako žyle k nam šluchaza čžujesche, so by wschitko ‚našče‘ mjenowala. Wona by tež wschitko taš wobštarala, jako by jejne było. Pěťr běšče wopravdže parla, kaž by jeho mój njebohi muž mjenowal. Šdyž tež žadny Elieser njeběšče, kotrehož byčmy póšlacž móhli njewjestu pytačž, móžachmy jemu tola wschitko dowěricž. Wón běšče we wohenju špytany, jako i nanom w bitwišchžču štejesche. Ně, džěczi, tajkich dženkša njenadenđžecž, a hdyž my bóle na teho Rnješa našcheho Boha njehladamy, hacž dženkšnišchi džěň šlužowni na wěžy šwojich kņezich, kaž w 123. psalmje rěka, budže dolho tracz, přjedy hacž budže nam Bóh hnadny.“

W tym dyrbjach wozny pschihłowacž. To wschať šlužowným njekmēšch najmjenšche porokowacž, hnydom šlyšchich: „Ša džě móžu šwoje pucže hiečž“. Ššlužowni ani sa tym njesteja, so byču šo w šlužbje šwěrní wopokasali. Šdyž pola naš tež taš daloko pschínđu, kaž je we wjetšchich mēštach waschne, so šo šlužowni na šchtyri njedžele pschistaja a so móže šo šlužba šašo sa dvě njedželi

wupowjedžić, šlužowni ani i tym žadanjom do šlužby njestupja, so čžyli dolho wutracž. Žadny šebi wjazy na to njepomyšli, so temu Rnješe šlužbi, a hdyž šo tež wschitko stanje, šlužowným šlužbu lubu a lóhku čžinicž, woni njehadža wjazy poddani byčž, kaž 1 Pěťr. 2, 18: Še wschēj bojosčžu niž jeno dobrým a mērným kņezim, ale tež ššym.

Mój muž tež pschihłowujo praji: „To wschať je šrudna wěž w našchim čžašy a ja šebi myšlu, so dyrbinym šwěru to šwoje čžinicž, so byčmy temu wotpomhali. Ša šebi myšlu, so běšchže wy, womka, tež tajka dobra kņeni, so ludžo radži pola wasť wostachu. Tež tehdom šu hubjeni šlužowni byli, runje kaž šu dženkša hišchže dobri a šwěrní namakacž. Šaž prajach, my dyrbinym to šwoje čžinicž, so jich na modlazej wutrobje nobymy, a so ššmy jim dobrý pschitkad. Šo taš mało lutuja a wschitke pjenješy sa plundr wudawaja, je jara šrudnje, hdyž paš by jednore waschne we wyšchich šchtantach kaž w starých dobrých čžašach wostał, by tež delkach lěpje było. Pschewjele čžlowjetow je psches jich wobštejnoscžže žiwých, jedyn čžže psches druheho byčž; kóždy šo prascha, kaš je to pschi tajkich niškich došhodach móžno tajke wulkotne žiwjenje wješčž. Š teho pschínđu ludžo do njeporjadnych wobštejnoscžow a wutroba šo pschi tym šhubi do šwonkownoscžow.“

„Widžišch, luby ššyno, to je to najhóršche noweho čžašy; njewěra pschibjera, čži jeni šo wjazy sa Bohom njepraščeja, woni žaneho šbožnika njetrēbaja, wón šo jim njehodži, drusy čžedža jemu jeho bóšštwo rubicž, — ach, to čžže šo mi i Marju škoržić: „Wóni šu mojeho Rnješa přjecz wšali.“ Pračže mi, kajki budže teho kónž?“

„Luba womka, to my njewěmy, ale to wěmy: „Wschať Bóh twój Wótž šam je, kiž sa wschitko šo stara, wscho derje wuwjedže.“ Ššnano dyrbjesche šo najpřjedy njewěra móžna ščžinicž, so byču šo mēřžaze dušche šašo šjednocžite, wotuczite a pošhlitke, so byču se šwojeje šwěžu wěry šašo šwěža na horje byłe. Wěť mi, wone běču tež hubjenšche čžašy, po šdacžu šo k lěpschemu wobrocža. Towarštwy sa kšchescžijanskich młodženzow, sa młode holžy atd. šo šačožuja — njeje to šnamjo, so wěra hišchže wotemrěta njeje? A na druhich mēštnach nowe žyrkwije twarja. Šožda wěža je pucž pošafowarika, porst, kotryž k njebješam pošafuje, — ně, womka, woni twojeho Rnješa přjecz wšali nješšy. Wón je hišchže živy w šwojim kšchescžijansštwy jako wěczny Ššyn Boži, kiž šhubjených pyta a něťotru wozžku i čžernjom domoj pschinješe. Taš rošrěčžowajo šo nam bóřny wječžor miny.“

„Pomhaj Bóh“ je wot nětka niž jenož pola kņesow duchowných, ale tež we wschěch pschedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacž. Na šchtwórcž lěta pláčži wón 40 np., jenotliwe čžizla šo po 4 np. pschedawaju.

Pscheproschjenje.

Ššwjedžen ša šnutškwone mišionštwy

šmēje šo

wutoru 12. septembra w Šodžiju.

Ššerbška Boža šlužba šo popošdnju w dvěmaj a němska popošdnju w šchtyrjoch šapocznje. Ššwjedženšškej předaršej budžetaj na ššerbškim k. šarať Gólcž i Budyschinka a na němskim kemschenju k. šarať Ššykoru i Minakala.

Wschitkich, kiž maja wutrobu sa tutón wažny a wulžyšchne nufny škutk žyrkwineje lubosčže, i blišta a i dala najwutrobnišcho pscheproschuje

žyrkwine přjódkstejerštwy w Šodžiju.

Lic. theol. Š. Šwišch, šarať, pschedšyda.